

є невід'ємною частиною як залучення позикових коштів до державного бюджету, так і їх повернення. На вирішення проблем, досліджених у роботі, пропонуємо конкретизувати специфіку доходів, акумульованих внаслідок отримання державного кредиту, у бюджетному законодавстві та встановити жорсткі методи контролю за цільовим залученням кредитних коштів і строками погашення заборгованості.

Література

1. Вахненко Т. Взаємодія політики державних запозичень і грошово-кредитної політики у забезпеченні розвитку фінансової системи України. *Банківська справа*. 2008. № 2. С. 84-86.

2. Омельчук С. Теоретичні підвалини кредитного фінансування державних потреб. *Економіст*. 2007. № 4. С. 27-29.

3. Воронова Л.К., Кучерявенко М.П., Пришва Н.Ю. та ін. Фінансове право України: навч. посіб. Київ: Правова єдність, 2009. С. 284-285.

4. Бюджетний кодекс України від 25 верес. 2019 р. № 74-ІХ. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 50-51. Ст. 572.

УДК 338.262.4 (043.2)

Устинова І.П., к.ю.н., доцент,

Концева М.Д., студентка,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ГЕНДЕРНОГО БЮДЖЕТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Гендерно орієнтоване бюджетування – це визнаний в усьому світі інструмент досягнення гендерної рівності, який сприяє підвищенню ефективності використання бюджетних коштів.

Сьогодні політика гендерної рівності є важливим чинником глобального розвитку і фундаментальним правом людини. Більшість урядів узяли на себе зобов'язання щодо досягнення цілей гендерної рівності і впровадження гендерних аспектів у державну політику. З цією метою були створені численні інструменти і підходи. Починаючи з 1995 року ряд міжнародних організацій та інституцій, зокрема Фонд розвитку для жінок ООН (ЮНІФЕМ, зараз ООН Жінки), Програма розвитку ООН (ПРООН), Європейська економічна комісія ООН (ЄЕК ООН) та інші, виступили ініціаторами інтегрування гендерного підходу до бюджетів і таким чином сприяли розвитку концепції і стратегії гендерно-орієнтованого бюджетування (ГОБ) [1].

ГОБ – це застосування комплексного гендерного підходу в бюджетній політиці та бюджетному процесі на державному й місцевому рівнях, що включає розподіл бюджетних коштів за гендерним принципом, а також

спричиняє посилення прозорості та підконтрольності. ГОБ – це спосіб бюджетування, у центрі якого конкретні люди – жінки та чоловіки з різних соціальних та демографічних груп.

Концепція ГОБ була задумана як гнучкий механізм вироблення цільових стратегій для забезпечення справедливого розподілу ресурсів в інтересах різних соціальних груп населення, і це дає дослідникам і практикам змогу постійно розширювати її контекст, забезпечуючи її функціонування в якості ефективного інструменту забезпечення соціальної інтеграції та гендерної рівності.

Автори погоджуються з тим, що для запровадження гендерного бюджетування у бюджетному процесі необхідна наявність широкого масиву достовірної інформації, то на перших етапах його використання буде обмежено бюджетами територіальних громад. За рахунок накопичення відповідної необхідної інформації у розрізі всіх ланок бюджетної системи можливе перенесення гендерного бюджетування й на рівень державного бюджету [3].

Гендерне бюджетування позиціонують як підхід, який можна використовувати як у процесі планування витратної, так і дохідної частини бюджетів. Однак під час планування показників доходів бюджету можуть виникати труднощі, оскільки понад 80% доходів Зведеного бюджету України формуються за рахунок податків. У Податковому кодексі України не передбачено диференціацію платників за статевою ознакою та відсутні відповідні пільги, тому проблематично буде застосовувати цей підхід під час планування доходів бюджету [4, с. 17].

Попри всі переваги гендерно-орієнтованого бюджетування, ця стратегія не є поширеною в Україні. Відсутність єдиного загальнодержавного стратегічного документа, який би визначав необхідність здійснення ГОБ та закріпив методологічне підґрунтя його реалізації, гальмує процес запровадження гендерно-орієнтованого бюджетування [2].

Маючи досвід європейських країн, можна стверджувати, що формування бюджету з урахуванням гендерних особливостей робить його прозорим, гроші витрачаються ефективно, послуги отримують усі соціальні та гендерні групи.

На підставі аналізу зарубіжного досвіду можна стверджувати, що сьогодні відсутній єдиний аналітичний підхід до вибору методів та моделей бюджетування, не визначені остаточні значення показників бюджетних правил сталого розвитку для кожної конкретної країни. Тому уряд держави обирає свій власний спосіб розробки бюджетних прогнозів залежно від домінуючих наукових підходів та усталеної практики бюджетного планування, що визначається цілями бюджетування, особливостями організації бюджетного процесу, наявною статистичною базою та специфікою соціально-економічного розвитку країни [3].

В Україні діє Проект, наразі він співпрацює із 12 обласними державними адміністраціями, 4 міністерствами, містом Київ та іншими партнерами з метою впровадження ГОБ на державному та регіональному рівнях. У 2015 році 4 пілотних області і місто Київ та 2 міністерства (Міністерство соціальної політики та Міністерство молоді та спорту України).

До складу робочої групи, що створена в Міністерстві освіти та науки входять представники департаменту економіки та фінансування, департаменту вищої освіти, департаменту професійно-технічної освіти, управління міжнародного співробітництва та європейської інтеграції міністерства, а також Державної служби статистики України [5].

Отже, гендерно орієнтоване бюджетування в Україні перебуває на стадії розуміння, вивчення та дослідження на місцевих рівнях. Після цього вже можна говорити про законодавчий рівень та закріплення його в Конституції України.

Література

1. Саблук Г.І. Гендерні проблеми жіноцтва в житті сільського населення *Економіка АПК*. 2017. № 2. С. 33-38. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2017_2_6 (дата звернення: 12.04.2020).

2. Сучасна бюджетна система: правила та процедури: навч. посіб. ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження». Київ, 2017. 184 с.

3. Коляда Т.А. Формування бюджетної стратегії України: теорія, методологія, практика: монографія. Ірпінь: Університет ДФС України, 2016. 396 с.

4. Коляда Т.А. Генеза методологічних засад бюджетного прогнозування. *Бізнес Інформ*. 2014. № 7. С. 253–259.

5. Гендерне бюджетування в Україні. *Міністерство освіти і науки України*: веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-novini-2016-03-01-genderne-byudzhetuвання-v-ukrayini> (дата звернення: 12.04.2020).

УДК 352.07 (043.2)

Устинова І.П., к.ю.н., доцент,
Костенко М.О., студент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО В УКРАЇНІ

Питання побудови ефективної податкової системи є найактуальнішим під час виходу країни з фінансової кризи, яку, на жаль, ми сьогодні маємо. Створення законодавчої бази у сфері оподаткування має відображати